

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Jud. Gușan Vitalie)

Dosarul nr. 2ri-73/19

02-2re-4633-26022019

DECIZIE

18 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ

al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele completului

Eugeniu Clim

Judecătorii

Olga Cojocaru și Steliana Iorgov

examinînd cererea de recurs înaintată de lichidatorul SC „*****” SRL - ***** , împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 decembrie 2018, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SC „*****” SRL – ***** către ***** și ***** , privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere SC „*****” SRL (în procedura falimentului simplificat), prin care acțiunea a fost respinsă, ***Colegiul Civil,***

CONSTATĂ:

Circumstanțele cauzei

La 08.12.2016, creditorul Serviciul Vamal s-a adresat în instanța de judecată cu cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de debitorul SRL „*****” cu sediul: MD-2075, mun. Chișinău, str. Milescu Nicolae-Spătaru, 12, ap. (of.) 3, din motivul incapacității de plată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, cererea introductivă a Serviciului Vamal a fost admisă spre examinare. În calitate de administrator provizoriu a SRL „*****” a fost desemnată *****.

Prin aceeași încheiere administratorul provizoriu a fost obligat să aplice măsurile de asigurare dispuse precum și să verifice existența temeiurilor de intentare a procesului de insolabilitate, mărirea și componența masei debitoare a SRL „*****”.

La 26.01.2017, administratorul autorizat ***** în calitate de administrator provizoriu al SRL „*****” în scopul executării încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, a prezentat instanței de insolabilitate Raportul privind măsurile de asigurare aplicate, concluzionând că debitorul SRL „*****” este în incapacitate de plată și a propus instanței inițierea procedurii simplificate a falimentului.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017, a fost admisă cererea introductivă, constatată insolabilitatea debitorului și dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului față de debitorul SRL „*****”.

La 06.10.2017, lichidatorul SRL "*****", ***** a înaintat cerere de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolabil SRL "*****".

În susținerea cererii, lichidatorul a indicat că, valoarea totală a creanțelor validate în cadrul procesului de insolabilitate asupra patrimoniului SRL "*****" constituie suma de 36 433 984,63 lei.

Prin hotărârea Adunării creditorilor SRL "*****" din 29.06.2017 (procesul- verbal nr. 1), lichidatorul a fost împuternicit să depună în instanța de insolabilitate, în temeiul art. 14 și 248 din Legea insolabilității, cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a persoanelor cu funcții de răspundere ale debitorului, cu solicitarea de a încasa din contul acestora creanțele validate incluse în tabelul definitiv al creanțelor.

Invocă lichidatorul în calitate de temei al pretențiilor sale prevederile art. 248 alin. (1) lit. h) și i) din Legea insolabilității, potrivit cărora, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolabilității/lichidatorului instanța de insolabilitate poate presupune ca o parte din datoriile debitorului insolabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolabilitatea dacă acestea sunt vinovați de: nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolabilitate conform prevederilor art. 14; comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

Susține că conform informației oficiale a Camerei Înregistrării de Stat, în calitate de administrator/fondator unic al societății debitoare din data de 06.03.2015 figurează Eliferov

Alexiy, PCS Pașaport național al cetățeanului străin/apatridului P UKR EP 311548, Ucraina, iar conform informațiilor parvenite de la Serviciul Fiscal de Stat, în calitate de contabil figurează ***** Gheorghe (IDNP 0980505422601), domiciliu: MD-2038, mun. Chișinău, str. N. Zelinski, nr.32, bl. 3, ap. 1.

Totodată, conform informațiilor din Registrul de stat al persoanelor juridice, membri ai organelor de conducere ale debitorului care au deținut funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului de insolvență sunt: administratorul *****, a.n. 27.04.1978, IDNP 0962802894855, domiciliu: MD-2037, mun. Chișinău, str. Șt. Ciobanu, 39; fondatori: Zarakhovych Dymitro - 50%, a.n. 10.08.1978, cet. Ucraina, PCS Pașaport național al cetățeanului străin/apatridului străin AK192899 eliberat la data de 26.07.2005, domiciliu: Ucraina; ***** - 50%, a.n. 31.07.1969, IDNP 0951409891406, buletin de identitate A 88044771, domiciliu: MD-2028, mun. Chișinău, șos. Hîncești, 62/A, ap. 49.

Menționează lichidatorul că, din cererea introductivă a Serviciului Vamal, precum și din actele anexate la ea rezultă, că acțiunile care au dus la insolvența debitorului au fost întreprinse în perioada când membrii organelor de conducere erau persoanele menționate mai sus.

Referitor la temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvenței invocat în cerere, lichidatorul a menționat următoarele argumente.

Legea îl obligă pe debitor să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii situației indicate în art. 14. De menționat, că în lege nu este expres prevăzut pragul limită al datoriei de la care debitorul este obligat să depună cererea introductivă, iar la alin. (4) art. 14 din Legea insolvenței se prevede expres, că dacă debitorul nu depune cererea introductivă în cazurile și în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorul debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sunt trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

La acest capitol este de menționat, că organul de conducere al SRL „*****” nu s-a adresat în instanța de insolvență cu cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvență.

Ține să menționeze, că la data de 15.05.2014, Serviciul Vamal a emis Decizia de regularizare nr. 09 privind apariția obligației vamale, și anume achitarea diferențelor spre încasare la bugetul de stat a sumei de 228 590,79 lei, urmare a constatărilor efectuate, pe parcursul derulării controlului ulterior prin audit postvămuire și reverificării declarației vamale.

În conformitate cu art. 127¹³ din Codul vamal al RM, decizia de regularizare reprezintă un document de o formă stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de organele vamale, care servește drept dovadă a apariției și/sau anulării obligației vamale, a restituirii drepturilor de import sau de

export plătite ori percepute în plus și a măsurilor de politică economică și care este executoriu din momentul aducerii acesteia la cunoștință plătitorului vamal.

Prin urmare, decizia de regularizare este un titlu executoriu și produce aceleași efecte juridice ca și declarația vamală.

În rezultatul declanșării executării silite a obligației vamale s-a stabilit, că debitorul nu dispune de bunuri mobile și imobile înregistrate cu drept de proprietate, iar pe conturile bancare ale SRL „*****” nu există mijloace bănești din contul cărora ar fi posibilă achitarea datoriei.

Astfel, la data depunerii de către creditorul Serviciul Vamal a cererii introductive privind intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „*****”, aceasta se caracteriza ca o întreprindere în incapacitate de plată (insolabilitate absolută), având un risc financiar ridicat.

Prin urmare, este evident că, organul de conducere al SRL „*****”- administratorul/ fondatorul era obligat de a înainta cererea introductivă până la ajungerea de facto în stare de insolabilitate încă la sfârșitul anului 2014, atunci când s-a creat incapacitatea de plată și debitorul n-a putut efectua careva achitări și anume nu a achitat datoria față de Serviciul Vamal, dar nici impozitul pe venit din activitatea operațională pentru anul 2013-2014.

Aceasta duce la concluzia, că din data de 31.12.2014 ar trebui să fie calculat termenul de 30 zile pentru depunerea cererii introductive din partea debitorului SRL „*****” în conformitate cu prevederile art. 10 și art. 14 alin. (2) lit. a) din Legea insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, fapt confirmat și prin actele anexate la cererea introductivă.

Cu alte cuvinte, debitorul a omis adresarea în termen în instanța de judecată pentru intentarea procesului de insolabilitate, astfel prin acțiunile sale, membrii organelor de conducere au creat situația, când SRL „*****” a acumulat datorii cu mult mai mari decât era în stare să achite și din aceste considerente, din cauza insuficienței masei debitoare, aceștea urmează să achite datoriile față de creditori din averea proprie, fiind necesară aplicarea sechestrului în privința bunurilor personale ale acestora.

Totodată, conform prevederilor art. 72 alin. (4), (5), (6) și (7) din Legea privind societățile cu răspundere limitată, administratorul asigură tinerea contabilității societății, precum și a registrelor societății prevăzute de lege și de actul de constituire, și informează asociații cu privire la starea de lucruri și la gestiunea societății. În exercitarea atribuțiilor sale, administratorul va da dovadă de diligentă și loialitate. Administratorul este obligat să convoace adunarea generală a asociaților dacă valoarea activelor nete ale societății a devenit mai mică decât capitalul ei social. În cazul apariției indicilor de insolabilitate, administratorul este obligat să depună imediat, dar nu mai târziu decât la expirarea unei luni, cerere introductivă de intentare a procesului de insolabilitate dacă asociații nu vor acoperi pierderile.

Deci, datorită încălcării de către administrator a obligațiilor care îi revin de a monitoriza starea economico-financiară a întreprinderii, s-a ajuns la situația de insolvabilitate a SRL „*****”, când masa debitoare este insuficientă de a acoperi creanțele creditorilor.

Referitor la temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. i) din Legea insolvabilității invocat în cerere, lichidatorul a menționat următoarele.

Reieșind din faptul, că cererea introductivă n-a fost depusă în termenul prevăzut de Legea insolvabilității, organele de conducere ale debitorului au neglijat drepturile și obligațiile impuse de legiuitor pentru conducătorul și asociații societății comerciale, continuând activitatea comercială prejudiciabilă atât pentru societate cât și pentru instituțiile de stat.

Susține că acțiunile conducerii SRL „*****” nu pot fi calificate în alt mod decât ca gestionare intenționat incompetentă a afacerilor, care a prejudiciat în mod considerabil atât întreprinderea, cât și interesele creditorilor societății și împreună cu altele au dus la insolvabilitatea absolută a debitorului. În legătura cu cele expuse este clar că direcția de administrare a afacerilor aleasă de persoanele cu funcții de decizie ale SRL „*****” pe parcursul anilor 2013-2014, nu a fost cea corectă sau rațională, fiind desfășurată o activitate neproductivă și prejudiciabilă.

Conform tabelului definitiv consolidat al tuturor creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului, suma creanțelor validate reprezintă 36 433 984,63 lei, iar debitorul nu dispune de careva bunuri din contul cărora ar fi posibilă recuperarea creanțelor creditorilor.

Reieșind din faptul, că s-a constatat lipsa masei debitoare pentru acoperirea tuturor creanțelor creditoriale, cât și a cheltuielilor aferente procesului de insolvabilitate și nu are de unde executa creanțele creditorilor validați, urmează ca acestea să fie suportate de către organele de conducere ale debitorului.

Menționează și faptul, că în cadrul procesului penal examinat de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, în cadrul căruia a fost adoptată sentința de condamnare nr. 1- 805/2016 din 06.05.2016, *****, administratorul SRL „*****” a declarat, că în anul 2014 a delegat mai multe împuterniciri unei terțe persoane de a acționa din numele întreprinderii, fără a monitoriza, în calitate de administrator, acțiunile acestei persoane, fapt ce a permis comiterea de către aceasta din urmă a unor infracțiuni. În acest sens ***** si-a recunoscut vina.

Aferent celor expuse mai sus și reieșind din materialele avute în gestiune care denotă, că insolvabilitatea debitorului SRL „*****” s-a produs din culpa organelor de conducere ale acesteia, în temeiul art. 5, 10, 14, 15 alin. (1), 247 și 248 din Legea insolvabilității nr. 149/2012, solicită lichidatorul admiterea cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului SRL „*****” în procedura falimentului simplificat și încasarea de *****, a.n. 27.04.1978, IDNP 0962802894855; *****, a.n. 31.07.1969, IDNP 0951409891406 și ***** Gheorghe, IDNP 0980505422601, în mod solidar, în folosul SRL „*****”, IDNO

1007600059792 a sumei de 36 433 984,63 lei, cu transferarea mijloacelor bănești la contul de acumulare al administratorului autorizat *****, pentru distribuirea ulterioară către creditorii validați.

Poziția instanței de fond

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 decembrie 2018, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea lichidatorului SRL "*****", ***** privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana administratorului ***** și a asociatului *****.

Solicitarea recurentului

Invocînd ilegalitatea hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 decembrie 2018, la data de 27 decembrie 2018, lichidatorul SC „*****” SRL - ***** a contestat cu recurs hotărîrea primei instanțe, solicitînd admiterea cererii de recurs; casarea integrală a hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13.12.2018 și adoptarea unei noi hotărîri prin care cererea privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale SC „*****” SRL în persoana administratorului ***** și a asociatului ***** să fie admisă integral.

Argumentele părților

În motivarea cererii de recurs a indicat că, prin hotărîrea contestată instanța de fond constată pe de o parte avînd în vedere că procesul de insolvabilitate față de debitorul "CBIT" S.R.L. a fost intentat la 26.01.2017, iar pîrîții/intimați ***** și ***** au deținut funcții în organele de conducere ale societății insolvabile pînă la 06.03.2015, adică în ultimele 24 de luni anterioare intentării procesului, că aceștia se asimilează persoanelor pasibile atragerii la răspundere subsidiară, iar pe de altă parte, respinge cererea de atragere la răspundere subsidiară a acestora, pe motiv că apariția stării de insolvabilitate a debitorului nu poate fi imputabilă anume administratorului ***** și asociatului ***** , care au deținut aceste calități pînă la data de 06.03.2015.

Menționează că, din cererea introductivă a Servciului Vamal, precum și din actele anexate la ea rezultă, că acțiunile care au dus la insolvabilitatea debitorului au fost întreprinse anume în perioada cînd membri ai organelor de conducere erau persoanele menționate mai sus.

Afirmă că, mai mult ca atât, legea îl obligă pe debitor să facă acest lucru imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în art. 14 și art. 10 din Legea insolvenței. De menționat, că în lege nu este expres prevăzut pragul limită al datoriei de la care debitorul este obligat să depună cererea introductivă, iar la alin. (4) art. 14 din Legea insolvenței se prevede expres, că „dacă debitorul nu depune cererea introductivă în cazurile și în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorul debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sunt trase la răspundere penală în conformitate cu legea”.

A enunțat că, organul de conducere al „*****” SRL nu s-a adresat în instanța de insolvență cu cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvență.

A mai menționat, că la data de 15.05.2014 Serviciul Vamal a emis Decizia de regularizare nr. 09 privind apariția obligației vamale, și anume, achitarea diferențelor spre încasare la bugetul de stat a sumei de 228 590,79 lei, urmare a constatărilor efectuate, pe parcursul derulării controlului ulterior prin audit postvămuire și reverificării declarației vamale.

Susține că, în rezultatul declanșării executării silite a obligației vamale s-a stabilit, că debitorul nu dispune de bunuri mobile și imobile înregistrate cu drept de proprietate, iar pe conturile bancare ale „*****” SRL nu există mijloace bănești din contul cărora ar fi posibilă achitarea datoriei.

A relatat că, la data depunerii de către creditorul Serviciul Vamal a cererii introductive privind intentarea procesului de insolvență față de „*****” SRL, aceasta se caracteriza ca o întreprindere în incapacitate de plată (insolvență absolută), având un risc financiar ridicat.

Consideră că, este evident, că organul de conducere al „*****” SRL administratorul/fondatorul era obligat de a înainta cererea introductivă pînă la ajungerea de facto în stare de insolvență încă la sfîrșitul anului 2014, atunci cînd s-a creat incapacitatea de plată și debitorul n-a putut efectua careva achitări și anume nu a achitat datoria față de Serviciul Vamal, dar nici impozitul pe venit din activitatea operațională pentru anul 2013-2014.

Opinează că, aceasta duce la concluzia, că din data de 31.12.2014 ar trebui să fie calculat termenul de 30 zile pentru depunerea cererii introductive din partea debitorului „*****” SRL în conformitate cu prevederile art. 10 și art. 14 alin. (2) lit. a) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, fapt confirmat și prin actele anexate la cererea introductivă.

La fel, consideră că, debitorul a omis adresarea în termen în instanța de judecată pentru intentarea procesului de insolvență, astfel prin acțiunile sale, membrii organelor de conducere au creat situația, cînd „*****” SRL a acumulat datorii cu mult mai mari decît era în

stare să achite și din aceste considerente, din cauza insuficienței masei debitoare, acestea urmează să achite datoriile față de creditorii din averea proprie, fiind necesară aplicarea sechestrului în privința bunurilor personale ale acestora.

A reținut că, datorită încălcării de către administrator a obligațiilor care îi revin de a monitoriza starea economico-financiară a întreprinderii s-a ajuns la situația de insolvabilitate a „*****” SRL, când masa debitoare este insuficientă de a acoperi creanțele creditorilor.

Consideră vădit neîntemeiate concluziile instanței de fond expuse în hotărârea contestată, precum că, "în speță nu poate fi stabilită cu certitudine existența faptei ilicite comise de Adreev Mihail și ***** prin nedepunerea în termenul prevăzut la art. 14 din Legea insolvenței a cererii introductive, iar asociatul ***** nici nu dispunea de asemenea împuterniciri", reieșind din faptul, că cererea introductivă n-a fost depusă în termenul prevăzut de Legea insolvenței, organele de conducere ale debitorului au neglijat drepturile și obligațiile impuse de legiuitor pentru conducătorul și asociații societății comerciale, continuând activitatea comercială prejudiciabilă atât pentru societate, cât și pentru instituțiile de stat.

Opinează că, acțiunile organelor de conducere a „*****” SRL nu pot fi calificate în alt mod decât ca gestionare intenționat incompetentă a afacerilor, care a prejudiciat în mod considerabil atât întreprinderea, cât și interesele creditorilor societății și împreună cu altele au dus la insolvența absolută a debitorului. În legătura cu cele expuse este clar, că direcția de administrare a afacerilor aleasă de persoanele cu funcții de decizie ale „*****” SRL pe parcursul anilor 2013-2014, nu a fost cea corectă sau rațională, fiind desfășurată o activitate neproductivă și prejudiciabilă.

Susține că, conform tabelului definitiv consolidat al tuturor creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului, suma creanțelor validate reprezintă 36 433 984,63 lei, iar debitorul nu dispune de careva bunuri din contul cărora ar fi posibilă recuperarea creanțelor creditorilor.

A menționat că, având în vedere faptul, că s-a constatat lipsa masei debitoare pentru acoperirea tuturor creanțelor creditoriale, cât și a cheltuielilor aferente procesului de insolvență și nu au de unde executa creanțele creditorilor validați, urmează ca acestea să fie suportate de către organele de conducere ale debitorului.

A mai menționat că, în cadrul procesului penal examinat de judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, în cadrul căruia a fost adoptată sentința de condamnare nr. 1-805/2016 din 06.05.2016 anexată la materialele cauzei, ***** administratorul „*****” SRL a declarat, că în anul 2014 a delegat mai multe împuterniciri unei terțe persoane de a acționa din numele întreprinderii, fără a monitoriza, în calitate de administrator, acțiunile acestei persoane, fapt ce a permis comiterea de către aceasta din urmă a unor infracțiuni, recunoscându-și astfel vina în acest sens.

Consideră că, contrar celor concluzionate de instanța de fond în hotărârea contestată, că, în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond a fost probat cu certitudine temeiul de atragere la răspundere subsidiară invocat la lit. i) alin. (1) art. 248 din Legea insolvenței și că insolvența debitorului „*****” SRL s-a produs anume din culpa organelor de conducere ale acesteia care au comis și alte acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

Termenul de declarare a recursului

Instanța de recurs reiterează prevederile art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, care statuează expres că, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Din actele pricinii rezultă că, hotărârea recurată a fost pronunțată la data de 13 decembrie 2018, astfel, Colegiul Civil conchide că cererea de recurs înaintată de lichidatorul SC „*****” SRL - *****, la data de 27 decembrie 2018, a fost depusă în termen.

Aprecierea instanței de recurs

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul Civil consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 lit. a) CPC instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva hotărârii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Corespunzător prevederilor art. 428 CPC, decizia instanței de recurs pronunțată după examinarea recursului împotriva hotărârii emise în primă instanță rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

În conformitate cu art. 356 CPC al RM, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

Potrivit prevederilor art. 1 alin. (4) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017, a fost admisă cererea introductivă, constatată insolvența debitorului și dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului față de debitorul SRL „*****”.

Reieșind din materialele cauzei, se constată faptul că, fondatori ai SRL „*****” din data înregistrării la 16.10.2007 erau: Zakhovych Dmytro și *****, iar administrator - *****, iar la 06.03.2015 au fost efectuate modificări în componența asociaților, Elifirov Alexiy devenind asociat unic și administrator.

Astfel, la data de 06 octombrie 2017, lichidatorul SRL „*****”, ***** a înaintat cerere de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvent SRL „*****”.

În acest sens, prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 13 decembrie 2018, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea lichidatorului SRL „*****”, ***** privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana administratorului ***** și a asociatului *****.

Analizând hotărârea contestată, Colegiul reține că instanța de insolabilitate corect a respins cererea înaintată de lichidatorul SC „*****” SRL – ***** către ***** și ***** , privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere SC „*****” SRL (în procedura falimentului simplificat).

Conform art. 248 alin. (1), (5) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolabilitate a debitorului, la cererea administratorului/ lichidatorului instanța de insolabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolubil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni:

- a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;
- b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;
- c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului;
- d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate;
- e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei;
- f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;
- g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori;
- h) nedeținerea cererii de intentare a procesului de insolabilitate conform prevederilor art.14;
- i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

Măsura prevăzută la alin.(1) se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolabilitate, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolabilitate.

Colegiul remarca că, cererea de chemare în judecată formulată în scopul antrenării răspunderii patrimoniale a membrilor organelor de conducere, precum și a altor persoane, care prin activitatea lor au cauzat insolvabilitatea debitorului, trebuie să cuprindă în mod expres identificarea exactă a acestor persoane, faptele pentru care sunt considerate a fi responsabile, precum și dovezile pe care se sprijină cererea, cum ar fi raportul administratorului insolvenței sau al lichidatorului, registrele contabile ale debitorului, alte înscrisuri, martori etc.

În cazul în care cererea privind antrenarea răspunderii este introdusă de administratorul insolvenței sau lichidator, cât și în cazul în care cererea este introdusă la inițiativa comitetului creditorilor, aceasta este, fundamentată de regulă, pe datele și informațiile furnizate prin raportul administratorului insolvenței, prevăzut la art. 114 din Legea Insolvenței, cu indicarea faptelor ilicite pentru care ar putea fi angajată răspunderea personală patrimonială a persoanelor menționate la art. 248 alin. (1) Legea Insolvenței.

Conform art. 114 alin. (1) Legea Insolvenței, administratorul insolvenței va întocmi și va supune adunării creditorilor, în termenul stabilit de instanța de insolvență, care nu poate depăși 100 de zile de la data deschiderii procedurii, un raport asupra stării economice și a cauzelor care au condus la insolvența debitorului, menționând persoanele cărora le-ar fi imputabilă această situație.

Recurgerea la datele cuprinse în raportul administratorului insolvenței se dovedește a fi utilă și datorită faptului că acesta cuprinde o analiză complexă a situației economice a debitorului din ultimii 3 ani anteriori declanșării procesului de insolvență, cauzele și împrejurările care au adus debitorul în această situație, precum și, după caz, persoanele care, prin faptele lor, se fac culpabile de insolvență. Raportul va trebui să cuprindă analiza concretă a conduitei foștilor membri ai organelor de conducere și de supraveghere ale debitorului și/sau a oricărei alte persoane care ar fi putut contribui prin faptele sale la insolvența debitorului, dar și analiza circumstanțelor economico-financiare cu care societatea debitoare s-a confruntat.

Totodată, administratorul insolvenței/lichidatorul va analiza oportunitatea angajării răspunderii personale patrimoniale a membrilor organelor de conducere și de supraveghere ale debitorului prin raportare la toate faptele enumerate de art. 248 alin. (1) din Legea Insolvenței.

Or, analiza va cuprinde cel puțin perioada suspectă de 3 ani anteriori deschiderii procedurii de insolvență, în care se poate cere anularea actelor și transferurilor patrimoniale frauduloase, în condițiile legii. Pentru delimitarea cercului persoanelor vizate, respectiv pentru identificarea membrilor organelor de conducere ale debitorului din ultimii 3 ani, administratorul insolvenței/lichidatorul va solicita informații actualizate din Registrul de Stat al persoanelor juridice și Registrul de Stat al întreprinzătorilor individuali, precum și din alte registre publice în acest sens.

Astfel, membrii organelor de conducere nu răspund pentru o simplă incapacitate managerială, ci pentru săvârșirea unor fapte cu caracter ilicit, urmărind, de regulă, deturnarea activității de la realizarea scopului pentru care a fost constituită societatea debitoare și satisfacerea unui interes personal sau al unui terț, astfel, calificarea acestei forme de răspundere are caracter delictual în toate situațiile.

Prin urmare, Colegiul Civil constată că, lichidatorul SC „*****” SRL – *****, solicită atragerea la răspundere subsidiară pe ***** și *****, pe motiv că ultimii nu ar fi depus cererea de intentare a procesului de insolvență în conformitate cu prevederile art. 14 al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012.

În sensul dat, Colegiul Civil va respinge argumentul recurentului precum că, din data de 31 decembrie 2014, ar trebui să fie calculat termenul de 30 de zile pentru depunerea cererii introductive din partea debitorului SRL „*****” în conformitate cu prevederile art. 10 și art. 14 alin. (2) lit. a) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 fapt confirmat și prin actele anexate la cererea introductivă.

În conformitate art. 14 alin. (4) Legea insolvenței, indică că, persoanele ce au dreptul de a reprezenta debitorul poartă răspundere doar pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3), adică după expirarea a 30 zile din data survenirii temeiurilor de declarare a insolvenței și nu pe întreaga perioadă, fapt ce nu a fost prezentat de lichidator.

Totodată, instanța de recurs reține, lichidatorul SC „*****” SRL - ***** nu a indicat care prejudiciu este în legătură de cauzalitate anume cu neexecutarea acestei obligații legale prevăzute de art. 14 alin.(4) Legea insolvenței.

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs accentuează că cererea de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SC „*****” SRL în temeiul art. 248 alin. (1) lit. h) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, urmează a fi respinsă din motiv că, lichidatorul SC „*****” SRL – *****, nu a indicat expres, data survenirii imposibilității debitorului de satisfacere a creanțelor, sau, în atare circumstanțe, este imposibilă calcularea termenului de 30 de zile indicat la art. 14 alin. (3), pentru depunerea cererii introductive.

Sau, analiza pe care o face recurentul în legătură cu data survenirii incapacității de plată a debitorului SC „*****” SRL este bazată doar pe presupuneri.

Astfel, cele constatate, subliniază importanța indicării de către lichidatorul SC „*****” SRL – *****, data survenirii imposibilității debitorului de satisfacere a creanțelor față de creditorii săi.

Subsecvent, instanța de recurs menționează că, atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului poate avea loc doar în conformitate cu art. 248 al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, respectiv fiind invocat de către lichidatorul SC „*****”

SRL – ***** pentru atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SC „*****” SRL, temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1), lit. h) al Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, care prevede posibilitatea atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere, care au cauzat insolabilitatea debitorului prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolabilitate în conformitate cu art. 14 al Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, lichidatorul SC „*****” SRL – ***** urma să probeze prin probe pertinente și concludente că anume, nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolabilitate a cauzat insolabilitatea debitorului SC „*****” SRL.

Totodată, Colegiul Civil consideră întemeiată concluzia instanței de insolabilitate, precum că, ***** nici nu-i poate fi imputată o atare omisiune, or cum a fost constatat ultima a deținut calitatea de asociat din momentul fondării și până la 06 martie 2015, iar dreptul de a reprezenta debitorul, în speță de a efectua careva acțiuni din numele debitorului, îl are doar administratorul acestuia.

La fel, Colegiul Civil constată că, lichidatorul SC „*****” SRL – ***** , solicită atragerea la răspundere subsidiară a lui ***** și ***** , pe motiv că ultimii ar fi comis alte acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

Astfel, instanța de recurs consideră că, instanța de insolabilitate just a conchis că, de către lichidator nu a fost probat nici temeiul invocat la lit. i) alin. (1) art. 248 din Legea insolabilității - comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului, or cum a fost menționat și de prima instanță, nu au fost indicate expres care sunt acele alte acțiuni comise de ***** și ***** care au adus daune proprietății debitorului.

Potrivit art. 118 alin. (1) CPC al RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Cu referire la sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 06 mai 2016 menționată de către recurent, Colegiul Civil reține că, potrivit sentinței enunțate, ***** , în calitate de reprezentant al persoanei juridice, inculpat în acea cauză penală, a comunicat că în decursul anului 2013, i-a încredințat lui Rafelean Bogdan activitatea de import a mărfurilor, iar în a. 2014 a fost descoperit că o parte din importuri a fost efectuată ilegal

Astfel, pentru acele acțiuni a și fost emisă decizia de regularizare, ulterior care a servit temei de înaintarea cererii introductive de către Serviciul Vamal, dar care însă au fost comise de o altă persoană (Rafaelen Bogdan) și nu de pârâții ***** și ***** .

La fel, instanța de recurs accentuează că, la materialele cauzei lipsește un raport amănunțit asupra cauzelor și împrejurărilor care au condus la insolabilitate, menționându-se persoanele cărora le-ar fi imputabile și premisele angajării răspunderii acestora în condițiile legii așa cum este prevăzut expres de art. 66 alin. (1) lit. a) al Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, care

prevede expres că, administratorul și lichidatorul au următoarele atribuții principale examinarea activității debitorului asupra căruia se inițiază procedura de insolabilitate în raport cu situația de fapt, întocmirea unui raport amănunțit asupra cauzelor și împrejurărilor care au condus la insolabilitate, menționându-se persoanele cărora le-ar fi imputabile și premisele angajării răspunderii acestora în condițiile legii, prezentarea acestui raport instanței de insolabilitate în termenul stabilit de ea.

Reieșind din cele constatate, Colegiul Civil apreciază argumentele lichidatorului SC „*****” SRL – ***** , drept irelevante, sau ele fiind lipsite de probe în sensul art. 118 CPC al RM, nu pot servi temei pentru atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SC „*****” SRL.

Totodată, instanța de recurs accentuează că, urmează a fi oglindită legătura de cauzalitate între acțiunile membrului organelor de conducere și starea de insolabilitate a debitorului, în sensul că insolabilitatea se datorează anume acțiunilor acestuia și nu altor circumstanțe, precum și vinovăția membrului organelor de conducere în cauzarea sau agravarea stării de insolabilitate.

Ba mai mult ca atât, raportul de cauzalitate este și condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite și nu altul. Adică, prejudiciul efectiv demonstrat, condiție stipulată și în art.1398 alin.(2) Cod Civil, care prevede că, prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Altfel relatat, pentru atragerea la răspunderea subsidiară a organelor de conducere ale debitorului urmează a fi întrunite toate condițiile cum ar fi: fapta prejudiciabilă, prejudiciul - sub forma unei părți a pasivului patrimonial al debitorului insolabil, legătura de cauzalitate dintre faptă și pasiv, vinovăția - sub forma intenției sau culpei și toate acestea în cumul au creat starea de insolvență a debitorului.

Efectuînd o sinteză a circumstanțelor de fapt în conexiune cu cadrul legal aplicabil speței, Colegiul Civil conchide că, instanța de insolabilitate corect a respins cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SC „*****” SRL – ***** către ***** și ***** , privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere SC „*****” SRL (în procedura falimentului simplificat).

În consecință, având în vedere faptul că hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 decembrie 2018 este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău, ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de lichidatorul SC „*****” SRL - ***** și a menține hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 decembrie 2018, adoptată în pricina civilă la cererea depusă de lichidatorul SC „*****” SRL – ***** către ***** și ***** , privind atragerea la răspundere

subsidiară a membrilor organelor de conducere SC „*****” SRL (în procedura falimentului simplificat), prin care acțiunea a fost respinsă.

În conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. a), 428 CPC și art.art.238-241 CPC, ***Colegiul Civil,***

DECIDE :

Se respinge recursul declarat de lichidatorul SC „*****” SRL - *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 decembrie 2018, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SC „*****” SRL – ***** către ***** și ***** , privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere SC „*****” SRL (în procedura falimentului simplificat), prin care acțiunea a fost respinsă.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Eugeniu Clim

Judecătorii

Olga Cojocar

Steliana Iorgov